

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РЕКРЕАЛОГІЯ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: J3 Туризм та рекреація Рік навчання: 1-й, семестр 1-й Кількість кредитів ECTS: 4 кредити Назва кафедри: бізнесу та сфери обслуговування Мова викладання: українська</p>
Лектор курсу	д.е.н., проф. Головня Олена Михайлівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>elen@vsau.vin.ua</u>, <u>ellens@meta.ua</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Рекреалогія» є обов'язковою компонентою ОПП Туризм.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 30 год.; практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 62 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з дисциплін: «Туристичне краєзнавство», «Основи туризмознавства».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисциплін: «Географія туризму», «Організація туристичних подорожей», «Організація екскурсійної діяльності», «Екологія», «Спеціалізований туризм (Організація сільського зеленого туризму)».

Призначення навчальної дисципліни

Призначення дисципліни полягає у формуванні у здобувачів цілісної системи знань про теоретичні основи, закономірності та принципи організації рекреаційної діяльності. Дисципліна вивчає процес відновлення фізичних, духовних та інтелектуальних сил людини через взаємодію з навколишнім середовищем у вільний час. Предметом вивчення в рекреалогії є особливості й закономірності розвитку рекреаційних систем та їхніх підсистем, механізми

та стратегії вдосконалення суспільної практики щодо відновлення здоров'я людини. Курс спрямований на те, щоб навчити майбутнього фахівця розглядати людину та її потреби в оздоровленні й відпочинку як головний орієнтир при створенні туристичного продукту.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – засвоєння теоретичних основ організації рекреаційної діяльності, розуміння механізмів відновлення життєдіяльності людини та оволодіння інструментарієм управління територіальними рекреаційними системами. Освітня компонента «Рекреалогія» покликана сформувати у здобувачів уявлення щодо основних рекреаційних потреб людини, розуміння специфіки і видів рекреаційної діяльності, знання з організації і розвитку рекреаційних систем.

Завдання вивчення дисципліни

Задачі вивчення дисципліни: сформувати у здобувачів знання про предмет, об'єкт, основних поняттях та концепціях рекреалогії; виробити у здобувачів розуміння рекреалогії як фундаментальної міждисциплінарної науки, вивчити внесок різних наук у розвиток рекреаційних знань; дати уявлення про сучасне розуміння феномена рекреації, розвитку її специфічних особливостей в історичному аспекті; сформувати знання і практико-методичні вміння щодо організації рекреаційної діяльності в різних умовах (соціально-економічних, демографічних, ландшафтно-кліматичних і т. д.) регіону.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для

активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища

ЗК16. Опанування понять та концепцій сільського зеленого туризму

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

СК03. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

СК06. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)

СК07. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту

СК17. Здатність формувати туристичний продукт Вінницького регіону в сфері внутрішнього сільського зеленого туризму

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ

ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору

ПР5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території

ПР7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт

ПР23. Організовувати відпочинок і дозвілля в сільських садибах з популяризацією особливостей Вінницького регіону

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills) такі як: комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами, робота в команді), лідерські навички (реалізується через презентацію здобувачами підготовлених матеріалів, підготовку індивідуальних завдань та їх представлення у групі).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Сутність та мета дисципліни «Рекреалогії»	2	-	4
2	Тема 2. Територіальна рекреаційна система як об'єкт рекреалогії.	2	2	4
3	Тема 3. Рекреаційний потенціал та його компоненти	2	2	4
4	Тема 4. Туристично-рекреаційні регіони світу	2	2	4
5	Тема 5. Національні парки та природно-культурні й історико-природні комплекси як елемент інфраструктури рекреаційної системи	2	2	4
6	Тема 6. Кліматоутворюючі рекреаційні ресурси.	2	2	4
7	Тема 7. Бальнеологічні ресурси в рекреалогії	2	2	4
8	Тема 8. Водні рекреаційні ресурси	2	2	4
9	Тема 9. Валеологічні напрями розвитку рекреації	2	2	4
10	Тема 10. Рекреаційно-спортивні заняття в рекреалогії	2	2	4
11	Тема 11. Специфіка санаторно-курортного лікування	2	2	4
12	Тема 12. Wellness-туризм як форма рекреаційної діяльності	2	2	4
13	Тема 13. «Зелена» економіка як екологічний імператив розвитку сфери рекреації та туризму	2	2	4
14	Тема 14. Сільський зелений туризм, як вид рекреаційної діяльності	2	2	6
15	Тема 15. Види рекреаційних занять в сфері сільського зеленого туризму	2	2	4
Разом		30	28	62

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Вивчення питань, що виносяться на самостійне опрацювання	22	щотижнево	Усне та письмове опитування, дискусії в групі
2	Самостійна робота з метою підготовки до поточних аудиторних занять (робота з інформаційними джерелами, опрацювання першоджерел)	14	щотижнево	Усне та письмове опитування, дискусії в групі
3	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю або презентацією за заданою проблемною тематикою	14	4 рази на семестр	Виступ в аудиторії з презентацією, усний захист, презентації, обговорення та якості оцінка виконання
4	Підготовка до модульного контролю та тестування	12	3 рази на семестр	Тестування
Разом		62		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Головня О. М., Ставська Ю.В. Детермінанти розвитку сфери туризму та індустрії гостинності в умовах глобалізаційних викликів та можливостей: монографія. Вінниця: ДРУК, 2025. 258 с.

2. Джинджоян В.В., Горожанкіна Н.А., Бойко З.В. Основи туризмознавства: навчальний посібник. Київ: Видавець ФО-П Піча Ю.В., 2022. 246 с.

3. Крупеня С.В. Теорія, технологія та види оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності: курс лекцій. Київ: Університет «Україна», 2020. 435 с.

4. Матвійчук Л.Ю., Лепкий М.І., Сидорук С.В., Зубехіна Т.В., Громик О.М. Туризм: навчальний посібник для аудиторної та позааудиторної роботи. Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2023. 264 с.

5. Монастирський В.Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. посібник. Львів: ННВК «АТБ». 2022. 200 с.
6. Павленко Є.Є., Ільницька Г.С., Павленко В.О. Оздоровчий туризм: навч. посібник для студентів денної форми навчання. Харків: НФаУ, 2021. 114 с.
7. Словник-довідник: туризм і природно-рекреаційний потенціал: наук.-метод. вид. / уклад.: В. Г. Грановська та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 107 с.
8. Структурування рекреаційно-туристичного потенціалу на засадах географічного середовища: монографія / О. Г. Топчієв та ін. Кам'янець-Подільський: Панькова А. С., 2020. 331 с.
9. Туризм і рекреація: бакалаврський курс: навч. посібн. для студентів спеціальності 242 «Туризм і рекреація» першого (бакалаврського) рівня освіти усіх форм навчання. Частина 1. / за ред. проф. Н. В. Якименко-Терещенко. Харків: Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. інт». 2023. 573 с.
10. Хумарова Н. І. Рекреаційно-туристичний потенціал поліфункціональних територій (методологічні та прикладні аспекти) : монографія. Одеса: ІПРЕЕД НАНУ, 2020. 204 с.
11. Шинкарьова О. Д., Шинкарьова Н. Г. Організація дозвілєво-рекреаційної діяльності. Навчально-методичний посібник. Полтава: Видавництво ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2025. 146 с.

Додаткова література

1. Головня О.М., Леонтьєв І.В. Рекреаційний сегмент туристичної індустрії: трансформація під впливом цифровізації економіки. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2025. № 9 (39). С. 45-58. [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-9\(39\)-45-58](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-9(39)-45-58)
2. Головня О.М., Леонтьєв І.В. Сучасні пріоритети цифрової трансформації в туристично-рекреаційній індустрії. *Економіка та суспільство*. 2025. № 72. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5760/5702> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-100>
3. Головня О.М., Леонтьєв І.В. Економічна ефективність використання smart-технологій у туристично-рекреаційній індустрії. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. № 3. С. 88-106. DOI: [10.37128/2411-4413-2024-3-6](https://doi.org/10.37128/2411-4413-2024-3-6)
4. Головня О.М. Особливості водного туризму та проходження маршруту по воді. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3886> DOI: [10.32782/2524-0072/2024-62-3](https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-3)
5. Головня О.М. Забезпечення розвитку сталого туризму в умовах глобальних екологічних викликів. *Бізнес Інформ*. 2023. № 9. С. 152-161. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-9-152-161>

6. Белобородова М. В., Безугла Л. С, Глагощук О. Г. Рекреаційні та реабілітаційні кластери в Україні: збалансована просторова організація. *Rehabilitation & Recreation*. 2024. Vol. 18, № 4. С. 107-118. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rehrec_2024_18_4_13.
7. Малік Н. О., Велігоцька Ю. С. Структуро-формуєчі елементи відкритих рекреаційних просторів дитячих закладів охорони здоров'я. *Просторовий розвиток*. 2024. Вип. 10. С. 130-141. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spdev_2024_10_12.
8. Гуцалюк О. М., Зайченко В. В., Бондар Ю. А., Чень М. Динамічні процеси готельно-ресторанного і туристично-рекреаційного бізнесу в стратегічному розвитку національної економіки України. *Вісник економічної науки України*. 2024. № 2. С. 43-49. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2024_2_7.
9. Петрушенко М. М. Стійкий розвиток узбережжя та парково-рекреаційних територій у контексті використання екосистемних послуг блакитної економіки. *Вісник економічної науки України*. 2024. № 2. С. 54-62. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2024_2_9.
10. Сопов Д. С., Кирпичова І. В., Мацай Н. Ю., Чередниченко І. В., Сопова Н. В., Винограденко С. О., Садовий І. І. Використання онлайн-інструментів ГІС для аналізу природних рекреаційних ресурсів. *Екологічні науки*. 2024. № 1 (1). С. 59-64. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ekolnauk_2024_1\(1\)_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ekolnauk_2024_1(1)_10).
11. Бондар О. І., Шевченко Р. Ю., Іваненко І. Б., Мовчан М. М. Удосконалення менеджменту рекреаційного навантаження на території природоохоронного призначення в Україні. *Екологічні науки*. 2024. № 2. С. 215-223. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ekolnauk_2024_2_32.
12. Алексєнко-Лемовська Л. Проєктування траєкторії професійного розвитку фахівців галузі туризму та рекреації. *Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського*. 2023. Вип. 3. С. 11-16. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkdpu_2023_3_3.
13. Дребот О. І., Бабікова К. О., Олійник Г. Б. Основи розвитку туристично-рекреаційного потенціалу регіонів. *Збалансоване природокористування*. 2022. № 1. С. 5-11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zp_2022_1_3.
14. Гуцуляк Г. Д., Гуцуляк Ю. Г. Розвиток територіально-рекреаційних систем і організація раціонального використання природних ресурсів та їх охорони в Карпатському регіоні. *Збалансоване природокористування*. 2022. № 4. С. 41-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zp_2022_4_7.

Інформаційні ресурси

1. Hotels24.ua. URL: <https://hotels24.ua/uk/Hotel-and-restaurant-complexes-Vinnitsia>

2. Державне агентство розвитку туризму (ДАРТ). URL: <https://www.tourism.gov.ua>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
7. Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології Міністерства охорони здоров'я України. URL: <https://kurort.gov.ua/monographs/derzhavnyj-kadastr-pryrodnyh-likuvalnyh-resursiv-zdobutky-i-perspektyvy/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Уважність на лекціях, наявність конспективних записів	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	6
4	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	8
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
5	Уважність на лекціях, наявність конспективних записів	6
6	Участь у роботі на практичних заняттях	10
7	Виконання контрольних робіт, тестування	6
8	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	8
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав 35 балів, то він не допускається до екзамену.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкали оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни